

Trinxera 9 de la L3 de la Guerra Civil

Castellfollit del Boix

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Pla d'Aguilera. Sud de Maians
Emplaçament: Carretera d'Òdena a Manresa (C-37), al km 74
Alçada: 561

Coordenades:

Latitud: 41.6254
Longitud: 1.68248
UTM Est (X): 390247
UTM Nord (Y): 4609024

Classificació

Número de fitxa: 08059 - 309
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Any: 1938
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Cobert de vegetació, poc visible
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08058A001000330000PQ

Fitxes associades:

[Trinxera 1 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 2 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 3 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 4 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 5 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 6 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 7 de la L3 de la Guerra Civil](#)

[Trinxera 8 de la L3 de la Guerra Civil](#)

Autoria de la fitxa Núria Cabañas. Web Cultura, SCP.

Data de registre de la dl., 17/05/2021 - 19:24

fitxa:

Descripció

A banda i banda de l'antiga carretera d'Òdena a Manresa s'identifiquen diverses estructures defensives dutes a terme l'any 1938 en plena Guerra Civil Espanyola. Es tracta d'un conjunt format per trinxeres, pous de tirador i nius de metralladora relacionats amb la línia de defensa L3 executada amb la finalitat de dificultar l'avanç de les tropes franquistes a nivell terrestre. La trinxera ED9, situada al sector sud de la carretera C37, correspon a una rasa excavada en el sòl geològic en forma de zig-zag.

Observacions:

Localitzats el juliol de 2015 a causa d'un incendi forestal als municipis d'Òdena, Castellfollit del Boix, El Bruc, Castellolí i Sant Salvador de Guardiola.

Història

El 4 d'abril de 1938, l'Estat Major Central de l'Exèrcit de la República dictava les *Directivas para las líneas sucesivas de defensa en Cataluña*, mitjançant les quals es disposava la construcció de 6 línies fortificades, protegint els principals nusos i vies de comunicacions i els emplaçaments més estratègics de Catalunya. De les línies defensives numerades correlativament, de la L-1 a la L-6, només es van acabar la L-1, que era la primera línia de front, la L-2, que era la immediata a rereguarda, i una part de la L-3, que era la següent. En les directives del general Rojo la L-3 ha de ser construïda "*De Sur a Norte cubrirà por el Oeste el rio Noya desde San Quintín de Mediona en dirección al Norte, englobando los Bruchs y continuará por Solsona-Sierra de Cadí y Collado de Tossas, para cubrir por el Oeste Puigcerdá hacia Puig Pedrós*". En el punt IV punt C de les mateixes directives i amb el títol: OBJETIVOS PRINCIPALES A CUBRIR, diu que s'han de cobrir prioritàriament "*Los Bruchs-Solsona y Collado de Tossas*". Durant l'estiu i la tardor de 1938 es van fer la major part de les obres de fortificació centrades especialment en la construcció de la L-1 i la L-2. En relació a tercera línia de defensa republicana, la L-3, no existeixen masses vestigis localitzats atès que no es va acabar de construir. La direcció tècnica de les obres va dependre del comandament del cos d'enginyers del G.E.R.O. (Grup d'Exèrcits de la Regió Oriental), constituït la primavera de l'any 1938.

Bibliografia

TARDÀ, P; PÀMIES, D; CABAÑAS, N. (2019): Intervenció arqueològica als Elements de l'Exèrcit Republicà a Òdena (Anoia) a IV Jornades d'arqueologia de la Catalunya Central, Solsona 14-15 d'octubre de 2016. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Museu de Solsona.

